

University of Groningen

'Het pryee van Zeeland'

van den Broeke, Martin

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

van den Broeke, M. (2016). *'Het pryee van Zeeland': Buitenplaatsen op Walcheren 1600-1820*. [, Rijksuniversiteit Groningen]. Uitgeverij Verloren.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen
behorende bij het proefschrift van

MARTIN VAN DEN BROEKE

‘Het pryeeel van Zeeland’

Buitenplaatsen op Walcheren 1600-1820

te verdedigen op 30 juni 2016 aan de Rijksuniversiteit Groningen

- 1 De Zeeuwse hofstede met ‘herenkamer’ diende in de zeventiende eeuw primair als administratiekantoor voor het grondbezit van de eigenaar en pas in tweede instantie als jachtverblijf voor de winter, of als plezierverblijf voor de zomer.
- 2 De mate waarin een Zeeuws buitenverblijf diende voor het vermaak van de eigenaar is omgekeerd evenredig aan de mate waarin deze eigenaar voor zijn inkomen afhankelijk was van zijn arbeid.
- 3 De vestiging van buitenplaatsen op Walcheren langs vooral de belangrijkste wegen had niet alleen te maken met de beperkte beschikbaarheid van geschikte bouwgrond op het eiland, maar ook met de wens van de eigenaren om ter ondersteuning van hun aanzien een huis op een goed zichtbare locatie te bezitten.
- 4 Het woord ‘buitenplaats’ is ontstaan in het eerste kwart van de achttiende eeuw, toen de cultuur van het buitenleven in de Republiek zo algemeen was geworden dat er behoefte ontstond om buitenverblijven te typeren aan de hand van de maatschappelijke status van de eigenaar.
- 5 De ook nu nog veelgehoorde veronderstelling dat het buitenleven in de Gouden Eeuw van de Republiek zou zijn ontstaan doordat welgestelde stedelingen de drukte en vervuiling binnen de stad wilden ontvluchten, geeft een onjuiste en chronologisch incorrecte voorstelling van zaken.
- 6 De verbreding van de cultuur van het buitenleven in de Republiek in de zeventiende eeuw moet worden opgevat als het cumulatieve effect van de toename van juridische, economische en culturele invloed van individuele stadsbewoners op het platteland.

- 7 De ongunstige situatie van de overzeese handel vanuit Holland en Zeeland aan het eind van de achttiende eeuw is niet de voornaamste oorzaak van het verdwijnen van buitenplaatsen in die gewesten.
- 8 Het woord 'theekoepel' is in gebruik gekomen in de tweede helft van de negentiende eeuw en geeft een eenzijdig en normatief gekleurd beeld van het gebruik van dit soort tuingebouwen in de cultuur van het buitenleven in de achttiende-eeuwse Republiek.
- 9 Chinese tuingebouwen in Nederlandse tuinen in de achttiende eeuw komen voort uit de fascinatie voor het exotische karakter van het Verre Oosten, en niet uit kennis van de Chinese architectuur, cultuur of religie.
- 10 De combinatie van meerdere kleine gerechten in één maaltijd, die in verschillende mediterrane landen als traditioneel geldt, zoals tapas (Spanje), mezes (Griekenland) en mezze (Turkije), vindt zijn oorsprong in eetgewoonten uit de Klassieke Oudheid.
- 11 Groenten golden op buitenplaatsen niet alleen als functioneel gewas maar ook als sierplant. Het beplanten van de voortuin van een rijtjeshuis met groenten getuigt daarom van tuinhistorisch besef.
- 12 Voor het succesvol afronden van een academische promotie zijn karaktereigenschappen als wilskracht en doorzettingsvermogen even belangrijk als intellectuele vaardigheden.